

Boeiende avond over cultuur in Baarn

De door de BOP georganiseerde avond Baarn op 't Podium, over de waarde van cultuur voor Baarn, trok afgelopen dinsdagavond zo'n zestig belangstellenden naar de prachtig vernieuwde kleine zaal van theater De Speeldoos. De Baarnse politiek was goed vertegenwoordigd. De wethouders Petra Laseur, Jan Baerends en Joost de Wilde en ook de raadsleden van de PvdA en Groen Links luisterden naar de sprekers en de prachtige muziek van het duo La Primavera.

Wim Hazeu opende namens de BOP de avond en introduceerde de sprekers. Hazeu plaatste de cultuur in Baarn tussen Particulier Initiatief (PI) en Politieke faciliteiten en financiën (PF). Hij hield een pleidooi voor creativiteit. Creativiteit bij de Baarnse politiek, maar ook bij burgers en mecenasen om ons dorp te onderscheiden van de plaatsen om ons heen. Niet futloos en afwachtend, maar initiatiefrijk. Bijvoorbeeld door het vestigingen van atelierwoningen in nu leegstaande panden of door het uitschrijven van een cultuurprijs of zelfs een mecenasprijs. **Francine Boske**, directeur van De Speeldoos, begon haar verhaal met een voorbeeld van cultureel ondernemerschap: de renovatie van de kleine zaal in De Speeldoos kon gefinancierd worden dankzij de samenwerking met de dansschool die haar lessen in De Speeldoos geeft. De Speeldoos haalt voor de exploitatie van het theater al meer dan de helft van het geld zelf bij elkaar via cultuurmecenasen, bedrijfssponsors, vrienden van De Speeldoos en commerciële verhuur. Maar, zo benadrukte zij, podiumkunsten zullen nooit kunnen bestaan zonder financiering van buitenaf. 'Toch kan het nooit alleen over geld gaan, als het over de waarde van cultuur gaat. De waarde van kunst is ook altijd een persoonlijke beleving.'

Leo Boudewijns memoreerde in een verhaal vol kleurige anekdotes de indruk die Baarn op hem maakte toen hij in de jaren vijftig vanuit Amsterdam in ons dorp kwam wonen. Een dorp dat toen, ook al had het geen musea, een rijk cultureel leven kende, met uitvoeringen in de toen nog bestaande concert- en toneelzaal Muis Sacrum en filmvoorstellingen in bioscoop Flora. Bovendien, en dat is nog steeds het meest waardevolle en meest karakteristieke van Baarn, was er het prachtige groen, al de straten met bomen. 'Ook dat is cultuur en verdient het nog steeds om goed onderhouden te worden.' Boudewijns sprak kritisch over de rol van de overheid die niet alleen anno nu weinig visie tentoonspreidt ten aanzien van het belang van cultuur, maar ook in de jaren zeventig al met *dédain* keek naar de opkomst van de culturele industrie.

Na deze sprekers zorgde duo **La Primavera** voor een sprankelend en hartverwarmend intermezzo. Sopraan Maaike Kitslaar en harpiste Petra Rosa gaven een uitbundige vertolking van enkele Italiaanse aria's waarin

Eros en Cupido centraal stonden. Ze besloten hun optreden met het romantische Napolitaanse liefdeslied *O sole mio* en nodigden de zaal uit het refrein mee te zingen.

Als laatste spreker gaf filosoof, essayist en dichter **Maarten Doorman** een beschouwing over hoe de huidige scepsis ten aanzien van kunst heeft kunnen ontstaan en wat de rol van de overheid daarbij is geweest. Direct na de Tweede Wereldoorlog had de overheid een grote rol bij de wederopbouw van beschaving en cultuur, aldus Doorman. Cultuur was onontbeerlijk in de naoorlogse maatschappij en de overheid investeerde daarin. Maar vanaf de jaren tachtig werd deze legitimiteit van kunst sluipenderwijs aangetast. Dit mondde uit in de huidige (kabinet-)opvatting dat kunst volledig afhankelijk is van subsidies en maar weer op eigen benen moet staan én dat kunst een elitaire hobby is van witte, hoogopgeleide mensen. Doorman analyseerde deze opvattingen. Hij ontkende niet dat kunstenaars en kunstadviesorganen soms misbruik hebben gemaakt van het subsidiestelsel, maar, zo vroeg hij zich terecht af, waar gebeurt dat niet? Uitwassen moeten altijd bestreden worden. En juist in het afgelopen decennium hebben kunst- en cultuurinstellingen meer en meer geld van particuliere investeerders aangetrokken. De huidige rigoureuze bezuinigingen breken die gezonde ontwikkeling af. Ook de opvatting dat kunst een elitaire hobby is, klopt niet. Professionele en amateurkunst heeft een breder draagvlak dan voortdurend wordt beweerd.

Vervolgens benadrukte ook Doorman net als eerdere sprekers, de intrinsieke waarde van kunst. 'Kunst kan grenzen verleggen, verruimt de horizon en biedt een venster op nieuw uitzicht of, zoals Einstein het verwoordde: *Logica brengt je van A naar B. Verbeelding brengt je overal.*' Dat het huidige kabinet daar zo drastisch op bezuinigt noemde Doorman schadelijk en nam hij vooral CDA en de VVD kwalijk. Zo eindigde deze opiniërende avond toch met een politiek statement. Maar uit een onverdachte hoek. Na afloop werd er bij een drankje in de foyer en een laatste toegift van harpiste Petra Rosa nog geanimeerd verder gediscussieerd.

28 september, Marjo Stam.